

Autorskoprávna ochrana urbanistického diela

Autorský zákon v definícii architektonického diela (§ 5 zák. č. 618/2003 Z.z.) uvádza ako autorské dielo aj urbanistické usporiadanie územia.

Pri autorskoprávnej ochrane musíme brať do úvahy podstatu autorského diela, ktorou je originalita, schopnosť tvorivým spôsobom realizovať myšlienku a premeniť ju v dielo. Nemožno za dielo považovať to, čo je schopný vypracovať každý odborník na základe už známych podkladov alebo údajov.

Urbanistické dielo má svoje osobitosti v tom, že takéto dielo má slúžiť verejným záujmom a po jeho prerokovaní a schválení v príslušných orgánoch stáva sa verejnou listinou.

Podľa § 7 ods. 3 písm. b) autorského zákona, verejná listina nepožíva autorskoprávnu ochranu. Zásahy do verejnej listiny nemožno chápať ako zásah do autorského diela, pretože samotné dielo (pôvodný návrh) ochranu požíva.

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že samotné autorské dielo je dielom aj keď už neexistuje. Stačí, že bolo zverejnené, uvedené nejakými prostriedkami (maľba, fotografia, súťaž, výberové konanie) a tak zachované. Zásahy do územných plánov ako do verejnej listiny nemožno považovať za zásah do autorského diela.

V navrhovanej novej právnej úprave autorského zákona sa presnejšie vymedzuje, čo sa za predmet autorského práva nepovažuje, a to: Územnoplánovacia dokumentácia podľa osobitného predpisu (§ 8 zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku) bez ohľadu na to, či spĺňajú podmienky podľa § 3 ods. 1 AZ. *„Predmetom autorského práva je dielo z oblasti literatúry, umenia, alebo vedy, ktoré je jedinečným výsledkom tvorivej duševnej činnosti autora vnímateľným zmyslami, bez ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel, formu jeho vyjadrenia alebo mieru jeho dokončenia.“*

Takáto právna úprava by zrejme podľa nášho názoru presnejšie vyjadrila nejasnosť (tenkú čiaru) medzi urbanistickým usporiadaním územia, ako autorským dielom a územným plánom ako verejnou listinou.

Návrh nového autorského zákona je na pripomienkové konanie a preto o týchto otázkach možno ešte diskutovať.

JUDr. Oľga Kopšová